

Bygningen af Københavns Raadhus. Det er ikke lykkedes mig endnu; naar de foreligger, skal de blive meddelt Rigsdagen.

Maa jeg endnu til sidst blot dvæle ved Spørgsmaalet om, hvorvidt de store resterende Summer er nødvendige. Nogen dybtgaaende Beskæftigen sig med den foreliggende Sag har ikke været mulig hidtil, og Overslagene er ogsaa i høj Grad løse. Jeg maa henvise til, hvad jeg derom sagde før; jeg har kun skildret, hvad der er kommet os i Hænde ved vor Tiltræden. Selvfølgelig vil man kunne udelade Formandsboligerne, hvis man ønsker det, men jeg vil fraraade det, thi jeg tror, at denne monumentale Indramning af Rigsdagsgaarden i høj Grad er ønskelig, og, af de Grunde, som tidligere er anførte, at ogsaa Formandsboligernes Indretning er ønskelig. Vedrørende Udsmykningen og Monteringerne hævdes det af alle, at det Niveau for Udsmykningen og Monteringerne, som er foreslaaet, tilstræber at naa samme Højde, men heller ikke højere end Forholdene paa Københavns Raadhus. Vedrørende det Beløb, som er opført til Udsmykning af Kongens Repræsentationslokaler udover, hvad Indsamlingen har indbragt, vil jeg sige, at jeg kan ikke tro andet, end at det indsamlede Beløb med den stadigt øgende Forrentning maa kunne være tilstrækkeligt til denne Del af Bygningen. Hvis jeg har Ret, andrager Beløbet jo 2 Mill. Kr., og jeg synes ogsaa, at Komiteen maatte sætte en Ære i at have været ene om Udsmykningen af denne Del af Bygningen. Men til alle disse Sager maa jo Rigsdagen tage Standpunkt, naar Tid er. Det er ikke smaa Ting, det her drejer sig om. Det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen) sagde, at han altid havde været imod Slotsbyggeriet, og derom er der ingen Tvivl. Der er Partier her paa Rigsdagen, som ikke ønskede den Ordning af Forholdene ved Slottet og Rigsdagen, som er blevet den endelige. Hvorvidt en Deling af Bygningerne i to Partier, saaledes som nogle ønskede det, en særlig Rigsdagsbygning og en særlig Genopførelse af Slottet, var blevet billigere, derom kan jeg intet sige; men Planen fandt i sin Vorden ikke nogen Tilslutning fra os. Alle har imidlertid erkendt, at det store Arbejde nu skulde føres til Ende, og det forekommer mig, at det maa føres til Ende paa en værdig Maade, saaledes at der ingen Ødselhed udvises, men saaledes, at ogsaa Bygningens Karakter og Indretning kommer til at svare til de Institutioner, som der skal have Sæde.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om,

naar Bygningerne kan være færdige, skal jeg tilføje, at i Sommeren 1914 vil Bygningerne være helt under Tag, og i Oktober samme Aar vil de være forsynede med Vinduer og kunne opvarmes, saa at man fra det Tidspunkt altsaa kan arbejde i en hvilken som helst Del af Bygningen, det ønskes. Der var i forrige Rigsdagssamling en Diskussion her i Salen om det ønskelige i at fremme Arbejdet, fordi ingen fandt noget tiltalende i, at dette forhæledes. Jeg kan ikke tænke mig andet, end at en Fremskyndelse af Bygningen paa nogle Maader vil kunne medføre, at unødige Udgifter spares. Men særlig fremhævede man jo den Gang Ønskeligheden af, at Rigsdagen snart kunde holde sit Indtog i sin nye Bolig. Hvis Rigsdagen fastholder det Ønske, som den Gang fra alle Sider blev fremsat uden Modsigelse, vil, saa vidt jeg kan forstaa, uden at jeg dog har haft Lejlighed til at tale med Slotsarkitekten, Oktober 1916 kunne være en Termin, hvor en saadan Indflytning kunde ske. Men Spørgsmaalet er jo foruden et Byggespørgsmaal ogsaa et finansielt Spørgsmaal; og Rigsdagen maa tage Standpunkt til, om den ønsker en saadan Fremskynden af Arbejdet for at komme i sit nye Hus forhaabentlig samtidig med, at vi gaar ind under en ny Grundlov. Jeg haaber, at jeg nu har fremlagt alt, hvad vi har forefundet, saa klart og forstaaeligt som muligt. Jeg har i høj Grad maattet indskrænke mine Oplysninger og har ikke, hvad alle vel maa erkende, kunnet tage Standpunkt til de Oplysninger, som har foreligget for mig.

Til Slutning skal jeg gøre nogle Bemærkninger angaaende en Forespørgsel fra det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) i Anledning af Spørgsmaalet om Valget af Borgmestre, som nu er blevet aktuelt. Ved en Skrivelse til Stege Byraad har jeg forespurgt, om Byraadet nu, da Borgmesterpladsen var ledig, ønskede at bringe i Forslag til Beskikkelse et af Byraadets Medlemmer. Det er blevet sagt, at jeg passende kunde have ventet, indtil Loven om Valg af Borgmestre var gaaet igennem, inden jeg havde foretaget en saadan Foranstaltning. Jeg tror, at naar man nu har hørt min Fremstilling, vil man erkende, at jeg ikke passende kunde have ventet, men at jeg tværtimod ved ikke at have rettet denne Henstilling til Stege Byraad vilde have udvist Mangel paa Omtanke, idet det dog maa være ønskeligt at tilvejebringe saa god en Ordning som muligt i saadanne Forhold. Sagen forelaa saaledes, at det blev offentligt omtalt, at man fra Skive kunde